

## **ΣΤΕ 247/2017 [Χαρακτηρισμός πενταόροφης οικοδομής ως επικίνδυνης]**

### **Περίληψη**

-Η αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, όταν διαπιστώσει ότι ορισμένη οικοδομή είναι, εν όλω ή εν μέρει, απλώς ετοιμόρροπη [κοινώς ετοιμόρροπη], καθορίζει τα προς αποτροπή του κινδύνου, που εμφανίζει η οικοδομή αυτή από στατική και δομική άποψη, αναγκαία και πρόσφορα μέτρα, ενόψει του 'είδους και της έκτασης του διαγνωσθέντος κινδύνου. Ρητώς δε ορίζεται στις διατάξεις αυτές ότι «υποδεικνύονται κατά προτίμηση τα ηπιότερα μέτρα, όπως επισκευές, ενισχύσεις, μεταρρυθμίσεις, προσθήκες κ.λπ.» και σε έσχατη μόνο περίπτωση, όταν «αποκλείονται οι επισκευές», διατάσσονται οριστικές κατεδαφίσεις. Αντιθέτως, στις περιπτώσεις χαρακτηρισμού οικοδομής ως «επικινδύνως» ετοιμόρροπης, δεν εξετάζεται από το αρμόδιο όργανο εάν υπάρχει δυνατότητα επισκευών, αλλά η κατασκευή κατεδαφίζεται τρεις μέρες μετά την κοινοποίηση της σχετικής έκθεσης στους ενδιαφερομένους ή παραχρήμα, αποκλειομένης, μάλιστα, της υποβολής ενστάσεων εφόσον η απόφαση της Επιτροπής είναι ομόφωνη. Σε περίπτωση κατα την οποία τα όργανα του Υπουργείου ΠΕΚΑ δεν είχαν αποφανθεί επί της ουσίας της υπόθεσης κατόπιν άσκησης «έφεσης», δεν αποκλείεται η ανάκληση της οριστικής (τριτοβάθμιας) απόφασης επικινδύνου από το όργανο που την εξέδωσε, εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι δεν συνέτρεχαν οι 'προϋποθέσεις του νόμου για τον χαρακτηρισμό αυτόν ή εφόσον κριθεί ότι εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα κατά την κρίση του κτίσματος ως επικινδύνου [κοινώς ετοιμόρροπου] ή και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να αρθεί ο κίνδυνος.

-Με την προσβαλλόμενη δεν επιβλήθηκε ρητώς η πραγματοποίηση των ελέγχων προς διακρίβωση των κατάλληλων μέτρων άρσης του κινδύνου, οι οποίοι προβλέπονται στην προγενέστερη οριστική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Α.Δ. Αττικής, όπως δηλαδή οι σχετικοί έλεγχοι περιγράφονται στη σχετική "τριτοβάθμια" έκθεση επικινδύνου (διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για ορισμένες βλάβες από μηχανικό του ΤΕΕ κ.ά.), αλλά επετράπη ο έλεγχος της στατικής και δομικής επάρκειας της οικοδομής βάσει άλλων, εν μέρει, προϋποθέσεων και μάλιστα χωρίς να ανακληθεί η προγενέστερη απόφαση Γενικού Γραμματέα. Άλλωστε, το ότι η προσβαλλόμενη συνιστά τροποποίηση της εν λόγω απόφασης του έτους 2012 συνομολογείται, εμμέσως, και με το Φ5255/4839/2014/24.11.2014 έγγραφο των απόψεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής προς το Δικαστήριο, στο οποίο η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ως σχετικό (γ) «περί τροποποίησης» της απόφασης του έτους 2012. Η προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής αιτιολογείται πλημμελώς καθ'ο μέρος επέτρεψε την άρση του κινδύνου κατά τρόπο ο οποίος αποκλίνει από τις προϋποθέσεις και τους ελέγχους που

περιλαμβάνονται στην Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφασή του, πρέπει δε κατ'αποδοχήν του σχετικού λόγου ακυρώσεως να γίνει δεκτή η αίτηση και να ακυρωθεί κατά το μέρος αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση.

**Πρόεδρος:** Χρ. Ράμμος

**Εισηγητής:** Δ. Βασιλειάδης

### Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία επιγράφεται ως «αίτηση άρθρου 32 π.δ. 18/1989» [αίτηση συνέχισης της δίκης] αποτελεί, όμως, καθ' ερμηνεία του δικογράφου της (βλ. σελ. 6) αυτοτελή αίτηση ακυρώσεως, ζητείται η ακύρωση των ακόλουθων πράξεων: α) της 9/18.11.2010 έκθεσης και β) της 9321/1.12.2010 Α' αναθεωρητικής έκθεσης μηχανικών της Διεύθυνσης Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου, με τις οποίες κρίθηκε επικίνδυνη πενταώροφη οικοδομή που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μιλτιάδου 16 και Ρόδου του ανωτέρω Δήμου και ορίσθηκαν τα μέτρα άρσης του κινδύνου, γ) της 21928/7.4.2014 πράξης της Προϊσταμένης της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου, με την οποία διατάχθηκε η αναγκαστική εκκένωση και η αχρησία της ανωτέρω οικοδομής μέχρι να αρθεί ο κίνδυνος σύμφωνα με τα μέτρα που όρισε η 9/18.1.2010 έκθεση επικινδύνου και δ) της Φ22/2072/2014/14.5.2014 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με την οποία χορηγήθηκε στην Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤΑΔ) προθεσμία 2 μηνών για την ολοκλήρωση των απαραίτητων ενεργειών και τη λήψη των μέτρων άρσης του κινδύνου.
3. Επειδή, η εκδίκαση της κρινόμενης αίτησης υπάγεται στην ακυρωτική αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΣτΕ 3569/2014 κ.ά.).
4. Επειδή, ο αιτών με έννομο συμφέρον ασκεί την υπό κρίση αίτηση, δεδομένου ότι φέρεται ως ιδιοκτήτης οριζόντιων ιδιοκτησιών στην προαναφερθείσα οικοδομή και ισχυρίζεται ότι με τις προσβαλλόμενες πράξεις τροποποιείται η προγενέστερη Φ5255/5290/2011/28.2.2012 οριστική «απόφαση επικινδύνου» του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής ως προς τα μέτρα άρσης του κινδύνου που κρίθηκαν αναγκαία, ιδίως ως προς τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης από το ΤΕΕ και την αποκατάσταση πλημμυρειών που αφορούν τη στατική επάρκεια της οικοδομής. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το περιεχόμενο και τα αιτήματα της κρινόμενης αίτησης, η ακύρωση των προσβαλλομένων ζητείται καθ' ο μέρος με τις πράξεις αυτές τροποποιήθηκε, κατά τα προβαλλόμενα με την αίτηση, η προαναφερθείσα απόφαση του Γενικού Γραμματέα ως προς τους αναγκαίους ελέγχους για τον καθορισμό των μέτρων άρσης του κινδύνου. Ενόψει των ανωτέρω, ο

- ισχυρισμός του Δήμου Αμαρουσίου, κατά τον οποίο ο αιτών χωρίς έννομο συμφέρον ασκεί την αίτηση, πρέπει να απορριφθεί.
5. Επειδή, στο άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α΄ 8), ορίζεται ότι «Καταργείται ομοίως η δίκη αν μετά την άσκηση της αίτησης ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να ισχύει, εκτός αν ο αιτών επικαλείται ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης ...». Εν προκειμένω, μετά την έκδοση της Φ22/2072/2014/14.5.2014 απόφασης (δ΄ προσβαλλομένης) του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, με την οποία χορηγήθηκε στην ΕΤΑΔ προθεσμία 2 μηνών για την ολοκλήρωση των απαραίτητων ενεργειών και τη λήψη των μέτρων άρσης του κινδύνου, έληξε η ισχύς της 21928/7.4.2014 πράξης της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης της Υπηρεσίας Δόμησης, με την οποία είχε διαταχθεί η εκκένωση και αχρησία του κτιρίου μέχρι τη λήψη των μέτρων που αναφέρονται στην 9/18.11.2010 έκθεση επικινδύνου. Και τούτο, διότι, με την ως άνω απόφαση του Γενικού Γραμματέα ρυθμίστηκε με διαφορετικό τρόπο το ζήτημα της άρσης της επικινδυνότητας της επίμαχης οικοδομής. Επομένως, καθ΄ ο μέρος με την υπό κρίση αίτηση ζητείται η ακύρωση της 21928/7.4.2014 πράξης (γ΄ προσβαλλομένης) η δίκη πρέπει να καταργηθεί σύμφωνα με το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989.
  6. Επειδή, η από 9/18.11.2010 αρχική έκθεση επικινδύνου καθώς και η 9321/1.12.2010 Α΄ αναθεωρητική έκθεση αυτής (προσβαλλόμενες α΄ και β΄) στερούνται, κατ΄ αρχήν, εκτελεστότητας διότι ενσωματώθηκαν τελικώς, μετά την άσκηση ενστάσεων, στην Φ5255/5290/2011/28.2.2012 οριστική απόφαση «επικινδύνου» οικοδομής, που εκδόθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (πρβλ. ΣτΕ 2986/1998, 508/1994, επίσης ΣτΕ 1674/2014, 4634/2013), εν πάση δε περιπτώσει οι ανωτέρω εκθέσεις προσβάλλονται και εκπροθέσμως, δεδομένου ότι από άλλη αίτηση ακυρώσεως του ιδίου αιτούντος (αριθμ. καταθ. 1220/19.3.2014) προκύπτει γνώση των εκθέσεων αυτών σε χρόνο προγενέστερο των εξήντα ημερών από την άσκηση της κρινόμενης αίτησης. Συνεπώς, η αίτηση πρέπει να απορριφθεί κατά το μέρος που προσβάλλονται οι εν λόγω εκθέσεις.
  7. Επειδή, κατά τη συζήτηση της υπόθεσης παρήλθε η δίμηνη προθεσμία που τάχθηκε στην ΕΤΑΔ με την απόφαση Φ22/2072/2014/14.5.2014 του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής. Εν τούτοις, η δίκη διατηρεί το αντικείμενό της κατά της εν λόγω πράξης, καθόσον, όπως προκύπτει από τα στοιχεία που προσκόμισε ο αιτών, μετά την έκδοση της προσβαλλόμενης αυτής απόφασης εκπονήθηκε από την «Ελληνική Μελετητική ΑΤΕ» μελέτη (Οκτωβρίου 2014) άρσης επικινδυνότητας του κτιρίου και χορηγήθηκε από το Τμήμα Έκδοσης Αδειών Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου η 42/2014 έγκριση δόμησης για την ενίσχυση και επισκευή του προαναφερθέντος κτιρίου. Περαιτέρω, εφόσον από τα στοιχεία του φακέλου

δεν προκύπτει κοινοποίηση της ανωτέρω απόφασης του Γενικού Γραμματέα στον αιτούντα, ή γνώση της έκδοσής της, η κρινόμενη αίτηση ασκείται κατ' αυτής εμπροθέσμως.

8. Επειδή, στα άρθρα 422, 425, 426 και 428 του Κώδικα Βασικής Πολεοδομικής Νομοθεσίας (π.δ. 14.7.1999, Δ' 580, ΚΒΠΝ), αποδίδεται το περιεχόμενο των διατάξεων των άρθρων 1, 4, 5 και 7 του π.δ. 13.4/22.4.1929 «Περί επικινδύνων οικοδομών» (Α' 153), όπως αυτά ίσχυαν κατά την κωδικοποίησή τους. Συγκεκριμένα, στο άρθρο 422 του ΚΒΠΝ (άρθρο 1 π.δ. 13/22.4.1929) ορίζεται ότι «1. Διακρίνονται τέσσερις περιπτώσεις επικινδύνων οικοδομών: Επικίνδυνες από άποψη στατικής και δομικής, από άποψη υγιεινής, από άποψη ασφάλειας κατά του πυρός και από άποψη κυκλοφορίας του κοινού στο εσωτερικό χώρων συνάθροισης. 2. Οικοδομή και εν γένει κατασκευή θεωρείται επικίνδυνη από άποψη στατική και δομική (κοινώς ετοιμόρροπη) όταν λόγω ανεπαρκούς ή κακής θεμελίωσης, κακής ποιότητας ή σύνθεσης των υλικών από τα οποία αποτελείται, κακότεχνης εργασίας δόμησης, υποσκαφής ή διάβρωσης από ύδατα ή άλλα υγρά, ακατάλληλης διάταξης ή σύνδεσης ή ανεπαρκών διαστάσεων των στοιχείων της δεν παρουσιάζει εν όλω ή εν μέρει την απαιτούμενη για τα φορτία που θα βαστάζει και γενικά για τον προορισμό της ασφάλεια. Για όποιες περιπτώσεις δεν έχει εκδοθεί ειδικός κανονισμός ασφάλειας (δηλαδή όρια ασφάλειας υλικών, τηρητέοι κανόνες υπολογισμού, όροι ποιότητας, επεξεργασίας και εφαρμογής υλικών, κανόνες δόμησης και δοκιμές υλικών και κατασκευών), λαμβάνονται υπόψη τα γενικώς στην επιστήμη ισχύοντα σε σχέση προς την ειδική φύση και επεξεργασία των υλικών και τον τρόπο δόμησης της υπό έλεγχο κατασκευής. Όταν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις του κινδύνου που εκδηλώνονται με σημαντικές καθιζήσεις, παρεκκλίσεις, αποσύνθεση μαζών τοιχοποιίας, ρωγμές δηλωτικές στατικής ανεπάρκειας σε σημείο επικίνδυνου, ο κίνδυνος θεωρείται ως άμεσος και η κατασκευή χαρακτηρίζεται κοινώς ως επικινδύνως ετοιμόρροπη. Το ίδιο ισχύει και όταν δεν υπάρχουν οι παραπάνω εξωτερικές ενδείξεις, αλλά από τον υπολογισμό ή τον τρόπο δόμησης (για τα υπό εκτέλεση έργα) ή την επενέργεια ορισμένων γνωστών αιτίων προκύπτει αναμφισβήτητα η ύπαρξη του κινδύνου [...]» και στο άρθρο 425 του ΚΒΠΝ (άρθρο 4 π.δ. 13/22.4.1929), τιτλοφορούμενο «Διαδικασία διαπίστωσης και άρσης επικινδυνότητας», ορίζεται ότι «1. Η αρμόδια για τον έλεγχο του κινδύνου πολεοδομική υπηρεσία, ύστερα από καταγγελία ή αίτηση ή ειδοποίηση της αστυνομίας ή και αυτεπάγγελτα, προβαίνει σε αυτοψία για την εξακρίβωση του κινδύνου και συντάσσει σχετική έκθεση (πρωτόκολλο) [...] 2. Η παραπάνω έκθεση πρέπει να περιγράφει σαφώς το ακίνητο που εξετάστηκε και να καθορίζει το είδος και την έκταση του κινδύνου, καθώς επίσης και λεπτομερώς τα εφαρμοστέα για την άρση του μέτρα, το αναγκαίο ή όχι της εν όλω ή εν μέρει εκκένωσης των διαμερισμάτων για την πραγματοποίηση των μέτρων αυτών και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει αυτά να αρθούν (ανάλογα με τον κίνδυνο) [...] Η

έκθεση, εκτός των άλλων, πρέπει να μνημονεύει, αν η κατεδάφιση επιβάλλεται επειδή αποκλείονται οι επισκευές (βλέπε επόμενη παράγραφο 3), καθώς επίσης να ορίζει σαφώς και λεπτομερώς τις συνέπειες των υποδεικνυόμενων από αυτή μέτρων (παράγραφος 4 του παρόντος άρθρου). 3. Για την αποτροπή του κινδύνου πρέπει να υποδεικνύονται κατά προτίμηση τα ηπιότερα μέτρα, όπως επισκευές, ενισχύσεις, μεταρρυθμίσεις, προσθήκες κλπ. και σε έσχατη περίπτωση οριστικές κατεδαφίσεις. Πάντως οι υποδεικνυόμενες εργασίες πρέπει να επιτρέπονται από τις κείμενες διατάξεις (π.χ. περίπτωση μη επισκευής αλλά κατεδάφισης επισκευάσιμου μεν αλλά ρυμοτομούμενου επικίνδυνου τμήματος κτιρίου). Σε περίπτωση κατεδάφισης μεσότοιχου για ανοικοδόμηση ασφαλέστερου και για τις συνέπειες της κατεδάφισης αυτής πρέπει να επιβάλλεται μόνιμος τρόπος αποσόβησης του κινδύνου και όχι πρόχειρα μέτρα. Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να εφαρμόζει ταχέως και εμπροθέσμως τα υποδεικνυόμενα στην έκθεση αυτοψίας μέτρα, δικαιούμενος να πραγματοποιεί και ριζικότερα. Εφόσον το ακίνητο διατελεί υπό αναγκαστικούς όρους μίσθωσης, τα ριζικότερα καθ' υπέρβαση των υποδεικνυόμενων μέτρα εφαρμόζονται εφόσον επιτρέπεται από τους αναγκαστικούς αυτούς όρους και σύμφωνα με τις σχετικές για αυτούς διατάξεις. 4. Αν δεν πραγματοποιήσει ο ιδιοκτήτης εμπρόθεσμα την εφαρμογή των υποδεικνυόμενων από την έκθεση μέτρων, τότε η πολεοδομική υπηρεσία προβαίνει στην άρση του κινδύνου, με την αναγκαστική εκκένωση και αχρησία των επικίνδυνων διαμερισμάτων μέχρι την οριστική άρση του κινδύνου από τον ιδιοκτήτη, εφόσον πρόκειται για κίνδυνο από τους προβλεπόμενους από τις παραγράφους 2, 3, 4 και 5 του άρθρου 422, και η αχρησία κρίνεται ως επαρκές μέτρο για την αποσόβηση του κινδύνου για κίνδυνο προβλεπόμενο από την παράγραφο 2 του άρθρου 422 ή και των υπόλοιπων παραγράφων του ίδιου άρθρου. Αν η κατά τα παραπάνω αχρησία δεν κρίνεται επαρκής για την αποσόβηση του κινδύνου η πολεοδομική υπηρεσία προβαίνει στην κατεδάφιση των επικίνδυνων μερών της κατασκευής. Αν το επικίνδυνο της κατασκευής οφείλεται σε παράβαση ρητών διατάξεων των οικοδομικών κανονισμών, των οποίων η τήρηση είναι υποχρεωτική, τότε η παραπάνω αχρησία δεν είναι επαρκής και επιβάλλεται η κατεδάφιση του επικίνδυνου μέρους και η προσαρμογή προς τους κανονισμούς αυτούς. Για την παραπάνω αποσόβηση του κινδύνου από την αρμόδια υπηρεσία δεν απαιτείται ειδική διατύπωση, δικαιούται δε αυτή να αχρηστεύει ή και κατεδαφίζει και μη επικίνδυνα τμήματα της κατασκευής, εφόσον αυτό απαιτείται κατά την κρίση της για την αποσόβηση και άρση του κινδύνου από τα επικίνδυνα διαμερίσματα ή αποτελεί συνέπεια της κατεδάφισής τους. Η αρμόδια υπηρεσία δεν έχει οποιαδήποτε υποχρέωση για την υποστήλωση, ενίσχυση και επισκευή της κατασκευής [...]. Περαιτέρω, στο άρθρο 426 του αυτού ΚΒΠΝ (άρθρο 5 π.δ. 13/22.4.1929) προβλέπεται ότι «1. Αντίγραφο της έκθεσης του προηγούμενου άρθρου κοινοποιείται από την πολεοδομική υπηρεσία στον ιδιοκτήτη και τους τυχόν

ένοικους. Αν πρόκειται για ζητήματα που αναφέρονται σε μεσότοιχο και τις συνέπειες από την τυχόν κατεδάφισή του για ανοικοδόμηση, η έκθεση κοινοποιείται και στους δύο γείτονες ιδιοκτήτες και τους τυχόν ενοίκους. Οι ενδιαφερόμενοι δικαιούνται να υποβάλουν ενστάσεις κατά της έκθεσης της πολεοδομικής υπηρεσίας εντός ορισμένης ανατρεπτικής προθεσμίας που ορίζεται στην ίδια έκθεση. Για τον καθορισμό της προθεσμίας αυτής λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του κινδύνου και η απόσταση του τόπου όπου βρίσκεται το επικίνδυνο ακίνητο από την έδρα της πολεοδομικής υπηρεσίας. Η ένσταση πρέπει να υποβάλλεται πάντοτε στην υπηρεσία που συνέταξε την έκθεση απευθείας. Ως χρονολογία υποβολής της ένστασης λογίζεται η ημερομηνία παράδοσής της στην πολεοδομική υπηρεσία. Η εμπρόθεσμη υποβολή των ενστάσεων αναστέλλει αυτεπάγγελτα την εκτέλεση της έκθεσης (πρωτοκόλλου) μέχρι την έκδοση νεότερης απόφασης. Ενστάσεις που υποβάλλονται στο Υπουργείο ή άλλες αρχές δεν μπορεί να ληφθούν υπόψη και διαβιβάζονται απλώς στην πολεοδομική υπηρεσία που συνέταξε την έκθεση, η οποία ενεργεί σχετικά εφόσον περιέλθουν σ' αυτήν μέσα στην ανατρεπτική προθεσμία που έχει ταχθεί με την έκθεση. Στην έκθεση επικίνδυνης οικοδομής πρέπει, εκτός των άλλων, να καθορίζεται ο τρόπος υποβολής των ενστάσεων και να τονίζεται πώς πρέπει να υποβληθούν, για να ληφθούν υπόψη. 2. Όταν υποβληθούν ενστάσεις κανονικά, σύμφωνα με τα παραπάνω, στην πολεοδομική υπηρεσία που έχει συντάξει την έκθεση, αυτή επιμελείται για την αναθεώρησή της. Η αναθεώρηση της αρχικής έκθεσης πρέπει να ενεργείται πάντα από ανώτερο τεχνικό υπάλληλο της πολεοδομικής υπηρεσίας, διπλωματούχο πολιτικό μηχανικό. Αν δεν υπηρετεί διπλωματούχος πολιτικός μηχανικός στην πολεοδομική υπηρεσία που έχει συντάξει την αρχική έκθεση, τότε η αναθεώρηση παραπέμπεται στην προϊστάμενη αυτής πολεοδομική υπηρεσία. Αν ο μηχανικός που ενεργεί την αναθεώρηση καταλήξει στη σύνταξη έκθεσης με συμπεράσματα που διαφέρουν από αυτά της αρχικής, τότε και οι δύο εκθέσεις τίθενται υπόψη του προϊσταμένου της πολεοδομικής υπηρεσίας της νομαρχίας, ο οποίος ύστερα από αυτοψία προβαίνει ο ίδιος στην αναθεώρηση, εκτός αν στερείται των κατά τα παραπάνω προσόντων, οπότε την αναθεώρηση ενεργεί ο αρχαιότερος στην υπηρεσία πολιτικός μηχανικός. Επίσης ενεργείται πάντοτε η αναθεώρηση όταν πρόκειται για ενστάσεις που αναφέρονται σε κίνδυνο ασφάλειας από στατική και δομική άποψη στις περιπτώσεις: α) κατασκευής μονολιθικών από σκυροκονίαμα ή από οπλισμένο σκυροκονίαμα ή από σίδηρο, β) σοβαρών θεμελιώσεων και υποθεμελιώσεων, γ) της παρ. 3 του άρθρου 423 και δ) μεσότοιχων και στην περίπτωση ανεπάρκειας των σχετιζομένων ζητημάτων ασφαλείας κατά την κατεδάφιση και ανοικοδόμησή τους. 3. Η αναθεωρητική έκθεση συντάσσεται και κοινοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως και η αρχική. Κατ' αυτής επιτρέπονται ενστάσεις μόνο εφόσον πρόκειται για τις αναφερόμενες στην προηγούμενη παράγραφο τέσσερις περιπτώσεις ασφάλειας από δομική και στατική άποψη. Ο

τρόπος υποβολής των ενστάσεων κατά της δεύτερης έκθεσης είναι ο ίδιος όπως παραπάνω και παραπέμπονται αυτές από την πολεοδομική υπηρεσία στην οποία υποβάλλονται στον οικείο Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας, ο οποίος και αποφασίζει τελικά. 4. Ο οικείος Γεν. Γραμματέας Περιφέρειας δικαιούται και αυτεπάγγελτα να ελέγχει τις πράξεις των τεχνικών υπηρεσιών της περιφέρειάς του που αφορούν την αναγνώριση επικίνδυνων οικοδομών και να προβαίνει στην αναθεώρηση των σχετικών εκθέσεων, αποφασίζοντας τελικά. 5. Στις τέσσερις περιπτώσεις ασφάλειας από στατική και δομική άποψη που μνημονεύονται στην παραπάνω παράγραφο 2 οι ενδιαφερόμενοι δικαιούνται να εφεισβάλλουν την απόφαση του Γεν. Γραμματέα Περιφέρειας στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων, του οποίου την επέμβαση μπορεί να ζητήσει και ο τελευταίος, αν το κρίνει αναγκαίο, αν η απόφασή του αντιτίθεται σε έκθεση δύο ιδιωτών πολιτικών μηχανικών διπλωματούχων ανώτατων αναγνωρισμένων τεχνικών σχολών, η οποία συντάσσεται με φροντίδα των ενδιαφερομένων. Το Υπουργείο αποφασίζει, αφού εξετάσει την υπόθεση με επιτροπή και δοκιμές ή κατά οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο τρόπο νομίσει». Εξάλλου, στο άρθρο 428 του ΚΒΠΝ καθορίζονται οι ενέργειες της πολεοδομικής υπηρεσίας σε περίπτωση επικινδύνως ετοιμόρροπων κατασκευών. Τέλος, με την παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4164/2013 (Α΄156) καταργήθηκε η προαναφερθείσα παρ. 5 του άρθρου 426 του ΚΒΠΝ (άρθρου 5 του από 13.4./22.4.1929 π.δ.) και με την παρ. 6 αντικαταστάθηκε η ανωτέρω παρ. 3 του ίδιου άρθρου 426 του ΚΒΠΝ η οποία ορίζει πλέον ότι ««Η αναθεωρητική έκθεση συντάσσεται και κοινοποιείται με τον ίδιο τρόπο όπως και η αρχική. Κατ' αυτής και μόνο για τις τέσσερις περιπτώσεις ασφαλείας από στατική και δομική άποψη που μνημονεύονται στην παράγραφο 2, οι ενδιαφερόμενοι δικαιούνται να υποβάλουν ένσταση στον οικείο Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Προκειμένου η ένσταση κατά της αναθεωρητικής έκθεσης να γίνει αποδεκτή, θα πρέπει να υποβάλλεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας 30 ημερών από την κοινοποίηση αυτής και να συνοδεύεται με νέα τεχνική έκθεση δύο ιδιωτών πολιτικών μηχανικών, διπλωματούχων ανώτατων αναγνωρισμένων τεχνικών σχολών, η οποία συντάσσεται με φροντίδα των ενδιαφερομένων και αντιτίθεται με τεχνικά στοιχεία στην αναθεωρητική έκθεση. Ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης αποφασίζει τελεσίδικα αφού εξετάσει την υπόθεση με επιτροπή και δοκιμές ή κατά οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο. Η εμπρόθεσμη υποβολή των ενστάσεων σε όλα τα στάδια των διαδικασιών του παρόντος άρθρου, αναστέλλει αυτεπάγγελτα την εκτέλεση της προηγούμενης έκθεσης (πρωτοκόλλου) μέχρι την έκδοση νεότερης απόφασης [...]]», ορίσθηκε δε, περαιτέρω, με την παρ. 7 του αυτού άρθρου 16 του ν. 4164/2013, ότι οι υποθέσεις που εκκρεμούν στο Υπουργείο ΠΕΚΑ κατόπιν υποβολής έφεσης, παραπέμπονται στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση και επανεξετάζονται σύμφωνα με το άρθρο 426 παρ. 3 του ΚΒΠΝ.

9. Επειδή, όπως συνάγεται από τις προπαρατεθείσες διατάξεις των άρθρων 422 επ. του ΚΒΠΝ, η αρμόδια για τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου πολεοδομική υπηρεσία, όταν διαπιστώσει ότι ορισμένη οικοδομή είναι, εν όλω ή εν μέρει, απλώς ετοιμόρροπη [κοινώς ετοιμόρροπη], καθορίζει τα προς αποτροπή του κινδύνου, που εμφανίζει η οικοδομή αυτή από στατική και δομική άποψη, αναγκαία και πρόσφορα μέτρα, ενόψει του είδους και της έκτασης του διαγνωσθέντος κινδύνου. Ρητώς δε ορίζεται στις διατάξεις αυτές ότι «υποδεικνύονται κατά προτίμηση τα ηπιότερα μέτρα, όπως επισκευές, ενισχύσεις, μεταρρυθμίσεις, προσθήκες κ.λπ.» και σε έσχατη μόνο περίπτωση, όταν «αποκλείονται οι επισκευές», διατάσσονται οριστικές κατεδαφίσεις (βλ. άρθρο 425 παρ. 2 και 3 του ΚΒΠΝ). Αντιθέτως, στις περιπτώσεις χαρακτηρισμού οικοδομής ως «επικινδύνως» ετοιμόρροπης, δεν εξετάζεται από το αρμόδιο όργανο εάν υπάρχει δυνατότητα επισκευών, αλλά η κατασκευή κατεδαφίζεται τρεις μέρες μετά την κοινοποίηση της σχετικής έκθεσης στους ενδιαφερόμενους ή παραχρήμα, αποκλειομένης, μάλιστα, της υποβολής ενστάσεων εφόσον η απόφαση της Επιτροπής είναι ομόφωνη (βλ. άρθρο 428 του ΚΒΠΝ, ΣτΕ 4251/2014, 1293/2008, 3145/2006 κ.ά.). Περαιτέρω, η έκθεση χαρακτηρισμού οικοδομής ως απλώς [κοινώς ετοιμόρροπης] ή «επικινδύνως» ετοιμόρροπης, καθώς και η εκδιδόμενη κατόπιν ενστάσεως αναθεωρητική έκθεση πρέπει να αιτιολογούνται ειδικώς, αφενός, ως προς το είδος και την έκταση των διαπιστωμένων ανεπαρκειών, ζημιών κ.λπ. της οικοδομής και του εξ αυτών κινδύνου και, αφετέρου, ως προς τα διατασσόμενα για την άρση της επικινδυνότητας μέτρα, η αιτιολογία δε αυτή δύναται να συμπληρώνεται και από τα λοιπά στοιχεία του φακέλου (βλ. ΣτΕ 4635/2013, 3870/2008, 965/2006 κ.ά.). Εξάλλου, από τις αυτές διατάξεις του ΚΒΠΝ, σε συνδυασμό και με τις γενικές αρχές ανάκλησης των διοικητικών πράξεων, εν όψει δε και του σκοπού που επιδιώκεται με τον χαρακτηρισμό κτιρίου ως επικινδύνου [κοινώς ετοιμόρροπου] και την επιβολή μέτρων για την άρση του κινδύνου, σε περίπτωση κατά την οποία τα όργανα του Υπουργείου ΠΕΚΑ δεν είχαν αποφανθεί επί της ουσίας της υπόθεσης κατόπιν άσκησης «έφεσης», δεν αποκλείεται η ανάκληση της οριστικής (τριτοβάθμιας) απόφασης επικινδύνου από το όργανο που την εξέδωσε, εφόσον κριθεί αιτιολογημένα ότι δεν συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις του νόμου για τον χαρακτηρισμό αυτόν ή εφόσον κριθεί ότι εμφιλοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα κατά την κρίση του κτίσματος ως επικινδύνου [κοινώς ετοιμόρροπου] ή και για τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ώστε να αρθεί ο κίνδυνος (πρβλ. ΣτΕ 3576/2014 7μ.).
10. Επειδή, στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Κατόπιν αίτησης του Εμ. Φλώρου, ιδιοκτήτη οριζόντιας ιδιοκτησίας σε πενταώροφη οικοδομή, που κείται επί των οδών Μιλτιάδου 16 και Ρόδου του Δήμου Αμαρουσίου του Ν. Αττικής, συνετάγη η 9/18.11.2010 έκθεση επικινδύνου από υπάλληλο της Δ/σης Πολεοδομίας του Δήμου Αμαρουσίου, με την οποία διαπιστώθηκε ότι η εν λόγω οικοδομή είναι επικίνδυνη από στατική



και δομική άποψη και ορίσθηκαν τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν από τους ιδιοκτήτες και τους λοιπούς κατά τον νόμο υποχρέους. Σύμφωνα με την έκθεση οι υπόχρεοι πρέπει να προβούν α) σε επισκευή του φέροντος οργανισμού του κτιρίου, τμηματικά όπου απαιτείται, β) σε επισκευή της υγραμόνωσης όπου υπάρχουν διαρροές και γ) σε επισκευή του εξωτερικού φρεατίου της αποχέτευσης. Ύστερα από ένσταση κατά της ανωτέρω έκθεσης του διαχειριστή και εκπροσώπου της ολότητας των συνιδιοκτητών, συνετάγη η 9/14.12.2010 Α΄ αναθεωρητική έκθεση επικινδύνου από άλλον υπάλληλο της αυτής Υπηρεσίας, ο οποίος, με βάση τις διαπιστώσεις που περιγράφονται στην έκθεσή του, αποφάνθηκε ότι «υπάρχει επικινδυνότητα από άποψη δομική και στατική και για να αρθεί ο κίνδυνος θα πρέπει να γίνει πλήρης αποτύπωση των βλαβών (υγρασιών κ.λπ.) με αιτιολόγησή τους, διερεύνηση των αιτιών δημιουργίας τους και τέλος επισκευή αυτών σύμφωνα με τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης» και έταξε προθεσμία 4 μηνών από την κοινοποίηση της έκθεσης για την εκτέλεση των εργασιών. Κατά της ανωτέρω Α΄ αναθεωρητικής έκθεσης επικινδύνου άσκησε ένσταση ο εκπρόσωπος των συνιδιοκτητών. Στη συνέχεια συνετάγη η Φ5255/5290/2011/28.2.2012 τριτοβάθμια έκθεση επικινδύνου δύο πολιτικών μηχανικών της Περιφέρειας Αττικής, με την οποία η ως άνω οικοδομή κρίθηκε επικίνδυνη από στατική και δομική άποψη και καθορίσθηκαν τα μέτρα άρσης του κινδύνου. Ειδικότερα, στην ανωτέρω έκθεση ορίζεται ότι για την άρση των επικινδυνοτήτων επιβάλλεται, μεταξύ άλλων, η απομάκρυνση των σαθρών τμημάτων και επισκευή των διαβρώσεων σε όλα τα σημεία περιμετρικά του κτιρίου (στηθαία, οροφές εξωστών, υποστυλώματα, δοκάρια, μωσαϊκά βεραντών κ.λπ.), επισκευή οξειδωμένων οπλισμών, επισκευή των ρωγμών στο υπόγειο και τα διαμερίσματα του Ε΄ ορόφου, επισκευή του τυχόν οξειδωμένου οπλισμού της πλάκας, επισκευή της μονώσεως της ταράτσας, μόνωση των εξωτερικών τοίχων του κτιρίου και επισκευή καθιζήσεων στους ακάλυπτους χώρους περιμετρικά του κτιρίου. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται ότι, πέραν των ως άνω μέτρων, και «...επειδή διαπιστώθηκε τουλάχιστον σε δύο κατακόρυφα στοιχεία η έλλειψη συνδετήρων, θα πρέπει να γίνει έλεγχος όλων των κατακόρυφων στοιχείων του κτιρίου από πραγματογνώμονα του ΤΕΕ με καταστροφικές ή μη μεθόδους, προκειμένου να εξετασθεί, εάν υφίστανται οι προβλεπόμενοι εγκάρσιοι οπλισμοί (συνδετήρες) και στα άλλα κατακόρυφα στοιχεία. Τα αποτελέσματα των ελέγχων αυτών θα πρέπει να κατατεθούν και στην αρμόδια πολεοδομία του Δήμου Αμαρουσίου ... Επίσης και επειδή δεν προκύπτει από το τεύχος στατικής μελέτης να έχει ληφθεί υπ΄ όψιν η απομείωση της διατομής των υποστυλωμάτων λόγω της διέλευσης των αγωγών μέσα από αυτά, θα πρέπει να λάβει χώρα η αποτύπωση του φορέα και η ανάλυσή του από πολιτικό μηχανικό, ώστε να ελεγχθεί η αντοχή τους σε διαξονική κάμψη ... Επίσης, θα πρέπει να λάβει χώρα η ενίσχυση των υποστυλωμάτων Κ8 και Κ26 στα οποία προκύπτει μακροσκοπικά ότι δεν υφίστανται συνδετήρες ... Ακόμη θα πρέπει

να λάβει χώρα η ενίσχυση των θεμελίων των υποστυλωμάτων K23, K24, K26 και K33. Επιπλέον εφόσον από τους ανωτέρω ελέγχους και το πόρισμα της πραγματογνωμοσύνης του ΤΕΕ προκύψει ότι η έλλειψη συνδετήρων υφίσταται και σε άλλα στοιχεία θα πρέπει να ενισχυθούν διατμητικά και αυτά. Τέλος θα πρέπει να ελεγχθούν οι πρόβολοι του φορέα (εξώστες) για την ύπαρξη τυχόν κλίσεων από κατάλληλο τοπογραφικό συνεργείο και να ελεγχθεί η στατική επάρκεια αυτών με ανάλυση από πολιτικό μηχανικό (λαμβάνοντας υπ' όψιν τυχόν παραμορφώσεις αυτών), ώστε εφόσον υφίσταται στατική ανεπάρκεια αυτών να λάβει χώρα η επισκευή ή και η ενίσχυσή τους. Ακόμη θα πρέπει να ελεγχθεί το είδος του οπλισμού ...Όλες οι ανωτέρω ενισχύσεις και επισκευές θα γίνουν εντός διαστήματος ενενήντα (90) ημερών από τη λήψη της αποφάσεως επικινδύνου του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής και κατόπιν εκδόσεως οικοδομικής άδειας ...». Μετά ταύτα, εκδόθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής η (ταυτάριθμη) Φ5255/5290/2011/28.2.2012 «απόφαση επικινδύνου», με την οποία η εν λόγω οικοδομή κρίθηκε επικίνδυνη από στατική και δομική άποψη για τους λόγους που παρατίθενται στην ανωτέρω τριτοβάθμια έκθεση. Επίσης, με την απόφαση του Γενικού Γραμματέα ορίσθηκε ότι για την άρση του κινδύνου θα πρέπει να εφαρμοσθούν τα μέτρα (οριστικά και προσωρινά) που αναφέρονται στην τριτοβάθμια έκθεση και μέσα στο χρονικό διάστημα που όρισε η έκθεση αυτή. Στη συνέχεια, με την 24219/3.7.2013 απόφαση του Διευθυντή της ΔΟΚΚ του Υπουργείου ΠΕΚΑ απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες οι εφέσεις δύο ενδιαφερομένων κατά της ως άνω απόφασης του Γενικού Γραμματέα και ενημερώθηκαν οι αρμόδιες υπηρεσίες ότι «...η Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής καθίσταται τελεσίδικη». Κατόπιν τούτων, με το 96215/10.12.2013 έγγραφο της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου ενημερώθηκε ο Εισαγγελέας Πλημμελειοδικών Αθηνών, ότι μετά την «τελεσιδικία» της «απόφασης επικινδύνου» ουδείς από τους ιδιοκτήτες προσήλθε στην Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου προκειμένου να μεριμνήσει για την άρση του κινδύνου. Επακολούθησε το 96931/12.12.2013 έγγραφο του Τμήματος Ελέγχου Κατασκευών του Δήμου, με το οποίο κλήθηκε ο διαχειριστής της πολυκατοικίας να προβεί εντός 30 ημερών και «όχι αργότερα από την 20η Ιανουαρίου 2014» στην άρση του επικινδύνου κατόπιν αδείας ή έγκρισης από την Υπηρεσία Δόμησης. Παραλλήλως, η Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Εταιρείας Ακινήτων Δημοσίου (ΕΤΑΔ), με το 123/10.1.2014 έγγραφό της, ενημέρωσε την Υπηρεσία Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου ότι δυνάμει του 8799/2.8.2012 συμβολαίου της συμβολαιογράφου Αθηνών Αλ. Αθανασίου περιήλθαν στην κυριότητα του Δημοσίου, κατ' ακολουθίαν δε στη διαχείριση της ΕΤΑΔ, ορισμένες οριζόντιες ιδιοκτησίες της ανωτέρω πενταώροφης οικοδομής (ποσοστά ιδιοκτησίας 341,25 ‰ επί των γενικών ψήφων και 348,25 ‰ επί των ειδικών ψήφων). Με το αυτό έγγραφο

της ΕΤΑΔ, στο οποίο περιγράφονται, πλην άλλων, και μέτρα άρσης της επικινδυνότητας της επίμαχης οικοδομής, ζητήθηκε η αναβολή της επιβολής του μέτρου της αναγκαστικής εκκένωσης του κτιρίου για 4 μήνες, προκειμένου να ολοκληρωθεί και να υποβληθεί προς έγκριση η στατική μελέτη για την άρση του κινδύνου. Ακολούθως, εκδόθηκε η 4088/23.1.2014 πράξη της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου, απευθυνόμενη προς την ΕΤΑΔ και κοινοποιούμενη στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών και τον διαχειριστή της πολυκατοικίας, με την οποία χορηγήθηκε προθεσμία δύο μηνών, το αργότερο έως 21.3.2014, προκειμένου να προσκομισθούν από την ΕΤΑΔ στοιχεία για τους απαιτούμενους ελέγχους. Κατά της ανωτέρω πράξης (4088/23.1.2014) ο αιτών άσκησε αίτηση ακυρώσεως (αριθμ. κατ. Ε. 1220/19.3.2014), η οποία εκδικάστηκε την αυτή δικάσιμο με την υπό κρίση αίτηση. Εξάλλου, μετά την άπρακτη πάροδο της ταχθείσας κατά τα ανωτέρω δίμηνης προθεσμίας, εκδόθηκε η 21928/7.4.2014 πράξη της αυτής Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου, με την οποία διατάχθηκε η αναγκαστική εκκένωση και η αχρησία του ακινήτου που βρίσκεται στη συμβολή των οδών Μιλτιάδου 16 και Ρόδου στο Δήμο Αμαρουσίου, «... μέχρι να αρθεί ο κίνδυνος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην (1) σχετική [9/2010] έκθεση επικινδύνου ...». Περαιτέρω, με την 2940/11.4.2014 απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΤΑΔ εγκρίθηκε η διενέργεια κλειστού μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου της μελέτης μέτρων άρσης επικινδυνότητας της προαναφερθείσας πολυκατοικίας, στη συνέχεια δε εκδόθηκε από τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της ΕΤΑΔ η 3003/14.4.2014 πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς και την υλοποίηση της παραπάνω μελέτης. Στην ανωτέρω πρόσκληση αναφέρεται μεταξύ άλλων ότι μηχανικός της ΕΤΑΔ προέβη σε οπτικό έλεγχο του κελύφους του κτιρίου για τη διαπίστωση του εύρους των βλαβών που αναφέρονται στην από 28.2.2012 τριτοβάθμια έκθεση επικινδύνου και ότι «μετά από την παραπάνω αυτοψία, τα διαλαμβανόμενα περί εκπόνησης ελέγχου στατικής επάρκειας στην παραπάνω έκθεση επικινδύνου και δεδομένου ότι το θέμα της πραγματογνωμοσύνης των βλαβών με οπτικό έλεγχο έχει καλυφθεί από προηγούμενες τεχνικές εκθέσεις μηχανικών, η Δ/ση Τεχνικών Υπηρεσιών της ΕΤΑΔ έκρινε επείγουσα την ανάγκη εκπόνησης στατικής μελέτης για την δομητική τεκμηρίωση του φέροντος οργανισμού, προκειμένου εν συνεχεία να προβεί, ανάλογα στην έκταση και στις περιοχές στις οποίες εντοπίζονται τα προβλήματα, σε κατάλληλα μέτρα άρσης επικινδυνότητας...». Κατόπιν τούτου, η ΕΤΑΔ με το 3310/29.4.2014 έγγραφό της ενημέρωσε την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής για τις προαναφερθείσες ενέργειές της (έγκριση διενέργειας διαγωνισμού, έκδοση της 3003/11.4.2014 πρόσκλησης με τις λεπτομέρειες του αντικειμένου και τα στάδια εκπόνησης της μελέτης κ.ά.) και ζήτησε την αναστολή άρσης του κινδύνου «με αναγκαστική εκκένωση και αχρησία ακινήτου» που επιβλήθηκε

με το 21928/7.4.2014 έγγραφο της Προϊσταμένης της Διεύθυνσης της Υπηρεσίας Δόμησης του Δήμου Αμαρουσίου, στη συνέχεια δε η ΕΤΑΔ απέστειλε στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής το 3639/9.5.2014 ενημερωτικό σημείωμα καθώς και το 3659/12.5.2014 έγγραφο του Διευθύνοντος Συμβούλου στο οποίο εκτίθεται ότι κατακυρώθηκε το αποτέλεσμα του από 23.4.2014 μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανάδειξη αναδόχου σύνταξης μελέτης μέτρων άρσης επικινδυνότητας της προαναφερόμενης οικοδομής. Ακολούθως, εκδόθηκε η απόφαση Φ22/2072/2014/14.5.2014 του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, μόνη παραδεκτώς προσβαλλομένη κατά τα προεκτεθέντα, με την οποία, κατ' επίκληση της προγενέστερης Φ5255/5290/2011/28.2.2012 «απόφασης επικινδύνου» του αυτού Γενικού Γραμματέα και με την αιτιολογία ότι από την έκθεση αυτή δεν επιβάλλεται ως προσωρινό μέτρο η αναγκαστική εκκένωση του κτιρίου, χορηγήθηκε στην ΕΤΑΔ νέα προθεσμία 2 μηνών για την ολοκλήρωση των απαραίτητων ενεργειών και τη λήψη των μέτρων άρσης του κινδύνου. Στην προσβαλλόμενη αυτή απόφαση ρητώς αναφέρεται ότι η ΕΤΑΔ «... έχει προβεί εν μέρει σε προαπαιτούμενες ενέργειες για την εφαρμογή των οριστικών μέτρων άρσης του κινδύνου...». Τέλος, στο 77883/24.12.2014 έγγραφο των απόψεων του Δήμου Αμαρουσίου εκτίθεται ότι με νεότερο έγγραφο του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής (66131/45345/21.10.2014) χορηγήθηκε εκ νέου 15νθήμερη παράταση της προθεσμίας εκκένωσης του κτιρίου και ότι με έγγραφο του Α.Τ. Αμαρουσίου ενημερώθηκαν οι συνιδιοκτήτες ιδιοκτησιών της επίμαχης οικοδομής ότι μέχρι 9.1.2015 πρέπει να προβούν σε εκκένωση του κτιρίου μέχρι την άρση του κινδύνου. Τα τελευταία αυτά έγγραφα δεν έχουν διαβιβαστεί ούτε από τον Δήμο ούτε από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής.

11. Επειδή, ο λόγος ακυρώσεως με τον οποίο προβάλλεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής εκδόθηκε αναρμοδίως, διότι με αυτήν τροποποιείται η 24219/3.7.2013 απόφαση του Διευθυντή της ΔΟΚΚ του Υπουργείου ΠΕΚΑ, με την οποία απορρίφθηκαν ως εκπρόθεσμες οι εφέσεις κατά της οριστικής απόφασης επικινδύνου, είναι απορριπτέος ως ερειδόμενος σε εσφαλμένη προϋπόθεση, δεδομένου ότι με την προσβαλλόμενη δεν τροποποιείται απόφαση οργάνου του ΥΠΕΚΑ, αλλά ο Γενικός Γραμματέας επανήλθε στην υπόθεση της επίμαχης οικοδομής ως προς τις προϋποθέσεις και τον τρόπο άρσης του κινδύνου που είχε διαπιστωθεί, δηλαδή σε ζήτημα το οποίο είχε κρίνει με την Φ5255/5290/2011/28.2.2012 προγενέστερη απόφασή του.
12. Επειδή, από τα προπαρατεθέντα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι με την Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής καθορίσθηκαν οριστικά οι προϋποθέσεις και τα μέτρα άρσης του κινδύνου στην προαναφερθείσα οικοδομή σύμφωνα με την τριτοβάθμια έκθεση επικινδύνου, κατά την τελευταία δε, επιβάλλεται,

μεταξύ άλλων, και ο έλεγχος όλων των κατακόρυφων στοιχείων του κτιρίου από πραγματογνώμονα του ΤΕΕ και η ενίσχυση των υποστυλωμάτων Κ8 και Κ26 καθώς και η ενίσχυση των θεμελίων των υποστυλωμάτων Κ23, Κ24, Κ26 και Κ33. Περαιτέρω, από τα στοιχεία που διαβίβασαν στο Δικαστήριο η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής και ο Δήμος Αμαρουσίου δεν προκύπτει ότι διενεργήθηκε πραγματογνωμοσύνη από μηχανικό του ΤΕΕ για τη διαπίστωση του αριθμού και της έκτασης ορισμένων βλαβών, όπως είχε ορισθεί με την ανωτέρω απόφαση του Γενικού Γραμματέα. Εξάλλου, με την εν προκειμένω προσβαλλόμενη Φ22/2072/2014/14.5.2014 απόφαση του αυτού οργάνου (Γενικού Γραμματέα), αφού ελήφθησαν υπόψη τα προαναφερθέντα έγγραφα της ΕΤΑΔ, επετράπη η άρση της επικινδυνότητας του κτιρίου με βάση τις μελέτες που θα εκπονηθούν (πρβλ. και την προσκομισθείσα από τον αιτούντα στατική μελέτη άρσης επικινδυνότητας, Οκτωβρίου 2014, που συνετάγη στη συνέχεια από μηχανικό της «Ελληνικής Μελετητικής Α.Τ.Ε.»). Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι με την προσβαλλόμενη δεν επιβλήθηκε ρητώς η πραγματοποίηση των ελέγχων προς διακρίβωση των κατάλληλων μέτρων άρσης του κινδύνου, οι οποίοι προβλέπονται στην προγενέστερη οριστική απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Α.Δ. Αττικής, όπως δηλαδή οι σχετικοί έλεγχοι περιγράφονται στη σχετική «τριτοβάθμια» έκθεση επικινδύνου (διενέργεια πραγματογνωμοσύνης για ορισμένες βλάβες από μηχανικό του ΤΕΕ κ.ά.), αλλά επετράπη ο έλεγχος της στατικής και δομικής επάρκειας της οικοδομής βάσει άλλων, εν μέρει, προϋποθέσεων και μάλιστα χωρίς να ανακληθεί η προγενέστερη Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφαση του Γενικού Γραμματέα. Άλλωστε, το ότι η προσβαλλόμενη συνιστά τροποποίηση της εν λόγω απόφασης του έτους 2012 συνομολογείται, εμμέσως, και με το Φ5255/4839/2014/24.11.2014 έγγραφο των απόψεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής προς το Δικαστήριο, στο οποίο η προσβαλλόμενη απόφαση αναφέρεται ως σχετικό (γ) «περί τροποποίησης» της απόφασης του έτους 2012. Περαιτέρω στην προσβαλλόμενη και τα λοιπά στοιχεία του φακέλου δεν μνημονεύονται οι προϋποθέσεις, σύμφωνα με όσα εκτέθηκαν στη σκέψη 9, για την επάνοδο, κατ' εξαίρεση, του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής στο ζήτημα της επικινδυνότητας της οικοδομής και την εν μέρει τροποποίηση, με την προσβαλλόμενη, της προγενέστερης απόφασής του, ούτε δε προκύπτει, από τα προαναφερθέντα στοιχεία του φακέλου, ότι επιφοχώρησε πλάνη περί τα πράγματα ως προς τον χαρακτηρισμό της οικοδομής ως επικίνδυνης ή ως προς τους ελέγχους που είναι αναγκαίοι για τη διακρίβωση των ληπτέων μέτρων και οι οποίοι είχαν καθορισθεί με την Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφασή του. Υπό τα δεδομένα αυτά, όπως βασίμως προβάλλεται, καθ' ερμηνεία του σχετικού λόγου ακυρώσεως περί παράβασης νόμου, η προσβαλλόμενη απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής αιτιολογείται πλημμελώς κατά το μέρος που προσβάλλεται και ειδικότερα καθ' ο μέρος επέτρεψε την άρση του

κινδύνου κατά τρόπο ο οποίος αποκλίνει από τις προϋποθέσεις και τους ελέγχους που περιλαμβάνονται στην Φ5255/5290/2011/28.2.2012 απόφασή του, πρέπει δε κατ' αποδοχήν του σχετικού λόγου ακυρώσεως να γίνει δεκτή η αίτηση και να ακυρωθεί κατά το μέρος αυτό η προσβαλλόμενη απόφαση (πρβλ. ΣτΕ 4655/1998).

13. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω η υπό κρίση αίτηση πρέπει να γίνει δεκτή εν μέρει και να ακυρωθεί κατά το προσβαλλόμενο μέρος της η Φ22/2072/2014/14.5.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, ενώ παρέλκει ως αλυσιτελής η έρευνα των λοιπών λόγων ακυρώσεως που προβάλλονται κατ' αυτής, κατ' εκτίμηση δε των περιστάσεων ο αιτών πρέπει να απαλλαγεί από τη δικαστική δαπάνη του Δήμου Αμαρουσίου.